

HIRDETMÉNY BÍRÓSÁGI ÜLNÖKÖK JELÖLÉSÉRŐL

Ügyiratszám: C/4513/2018.

Magyarország Alaptörvénye Bírók fejezetének 27. cikk (2) bekezdése értelmében törvény által meghatározott ügyekben és módon nem hivatásos bírák is részt vesznek az ítélezésben.

A legutóbbi ülnökválasztásra 2015. március 7. és 2015. április 30. napja közötti időtartamban került sor.

A 2018. július 1. napjától hatályba lépő 2017. évi XC. törvény (Be.) 680. § (5) bekezdése megváltoztatja a fiatalkorúak ellen büntetőeljárásban résztvevő ülnökök összetételére vonatkozó szabályokat, ezért szükséges bírósági ülnökök soron kívüli választása.

A Köztársasági Elnök 70/2018. (II. 20.) KE határozatával a bírósági ülnökök soron kívüli választását 2018. április 5. és 2018. április 30. közé eső időtartamra tűzte ki. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) rendelkezik az ülnökjelölés és választás szabályairól.

A Ceglédi Járásbírósághoz **4 fő pedagógus ülnök**, Budapest Környéki Törvényszékhez pedig **16 fő pedagógus ülnök, 4 fő pszichológus ülnök és 4 fő család- gyermek és ifjúságvédelmi szolgáltatás, gyámügyi igazgatás keretében dolgozó személy** megválasztása szükséges.

A Bjt. 213. § (2) bekezdése szerint a

(2) A fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró bíróság

a) pedagógus ülnökeit a bíróság illetékességi területén működő alapfokú és középfokú nevelési-oktatási intézmények tantestületei,

b) nem pedagógus ülnökeit az egyesületek - kivéve a pártokat -, a foglalkozásuk szerinti érdek-képviselői szervezetek, valamint őket a Be. 680. § (5) bekezdés c) pontja szerinti munkakörben foglalkoztató, vagy korábban foglalkoztató szervezetek jelölik.

A Bjt. 214. §

„(1) A jelölt a jelölés elfogadásáról írásban nyilatkozik. A nyilatkozat a jelölt nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét, lakóhelyét, iskolai végzettségét, szakképzettségét, foglalkozását, munkahelye nevét és címét, egy hónapra járó távolléti díja összegét, valamint az aláírását tartalmazza.

(2) A jelölt a jelölés elfogadását követően haladéktalanul, az ülnökké történő megválasztására jogosult képviselő-testület részére hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal igazolja büntetlen előéletét. A fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró bíróság nem pedagógus ülnökjelöltjének az ülnökké történő megválasztására jogosult képviselő-testület részére igazolnia kell továbbá a megválasztásához szükséges adatokat és tényeket.”

A hatósági erkölcsi bizonyítvány igénylés menetéről tájékozódhat a http://www.nyilvantarto.hu/hu/erkolcsi_heb felületen.

A Bjt. 214. § (5) bekezdése értelmében **egy jelölt kizárólag egy bírósághoz** választható meg ülnökké.

A Bjt. 215. § (1) bekezdése alapján a **járásbíróság ülnökeit a bíróság székhelye szerint illetékes helyi önkormányzat, a törvényszék ülnökeit a megyei önkormányzat képviselő-testülete választják meg.**

A Ceglédi Járásbíróság pedagógus ülnökeinek megválasztására Cegléd Város Önkormányzat Képviselő-testületének **2018. április 19-én** tartandó ülésén kerül sor.

A jelöléssel kapcsolatos további információk kérhetőek a Ceglédi Közös Önkormányzati Hivatal Szervezési Irodáján személyesen vagy telefonon. (Cegléd, Kossuth tér 1. I./136. tel: 53/511-409). A jelöléshez szükséges nyomtatványok szintén itt szerezhetők be, és itt is kell leadni azokat a *büntetlen előéletet, illetve a közügyektől való eltiltás nemlegességét* igazoló hatósági bizonyítvánnyal együtt, legkésőbb **2018. április 13-án 14.00 óráig**. A nyomtatványok letölthetők Cegléd város honlapjáról.

Dr. Diósgyőri Gitta s.k.
címzetes főjegyző

T Á J É K O Z T A T Ó
a bírósági ülnökök 2018. évi soron kívüli választásáról

A legutóbbi ülnökválasztás 2015. március 7. napja és április 30. napja között volt.

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. tv. (Bjt.) 216. § (1) bekezdése szerint az ülnökök megbízatása 4 évre szól azzal, hogy a korábban megválasztott ülnökök megbízatása az új ülnökválasztástól számított 30 nap elteltével jár le; ennek megfelelően a következő **általános** ülnökválasztást a köztársasági elnök 2019. évben fogja kitűzni.

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 2018. július 1-jén lép hatályba, melynek alábbi rendelkezései megváltoztatják **a fiatalkorúak elleni büntetőeljárásban résztvevő ülnökök** összetételére vonatkozó szabályokat:

Az OBH a jogszabályváltozásra figyelemmel felmérte, hogy **a fiatalkorúak elleni büntetőeljárás lefolytatásához** elégséges-e a meglévő ülnöki létszám, illetve szükséges-e a Bjt. 217. § (4) bekezdése alapján soron kívüli ülnökválasztás kezdeményezése.

A soron kívüli ülnökválasztás kezdeményezése szükséges, ezért a megválasztandó ülnökök számának megállapításáról szóló 39/2018. (I. 30.) OBHE határozat **(2. sz. melléklet)** a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bsz.) 76. § (5) bekezdés o) pontja, valamint a Bjt. 216.§ (3) bekezdése alapján megállapította, hogy **a 2018. évi soron kívüli ülnökválasztás keretében** – a határozat mellékletében feltüntetett bíróságokhoz a választásra jogosult képviselő-testületek – **összesen 187 – a fiatalkorúak elleni büntetőeljárásban eljárni jogosult – ülnököt válasszanak meg.**

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően idén is szeretnénk az önkormányzatok munkáját segíteni a jelölési és választási eljárások lefolytatáshoz. Erre figyelemmel készítettük el a Tájékoztatót, aktualizálva a jogszabály-módosításokból eredő rendelkezéseket, remélve, hogy az abban foglaltak munkájukat megkönnyítik.

A választások előkészítéséhez és lebonyolításához az érintett önkormányzati szervezeteknek sok sikert kívánunk.

A Bjt. rendelkezik az ülnökjelölés és választás szabályairól.

A Bjt. 212. § (1) bekezdésében rögzített **általános feltétel** szerint ülnöknek az a 30. évét betöltött magyar állampolgár választható meg, aki nem áll a cselekvőképességet érintő gondnokság, vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt, továbbá büntetlen előéletű és nem áll közügyektől eltiltás hatálya alatt sem.

A Be. 680. § (5) bekezdésében rögzített **különös feltétel** szerint a fiatalkorú elleni büntetőeljárásban ülnökként kizárólag

a) pedagógus,

b) pszichológus, vagy

c) a család-, gyermek- és ifjúságvédelmi szolgáltatás, gyámügyi igazgatás keretében az ellátottak gyógyítását, ápolását, foglalkoztatását, fejlesztését, ellátását, nevelését, gondozását vagy szociális segítségét, a gyermek sorsának rendezését közvetlenül szolgáló, egyetemi vagy főiskolai végzettséghez kötött munkakörben dolgozó vagy korábban dolgozó személy vehet részt.

I.

Az ülnökök jelölése

1. A Bjt. 213. § (2) bekezdés

a) pontja értelmében a **fiatalkorúak büntető ügyében eljáró bíróság pedagógus ülnökeit** a bíróság illetékességi területén működő alapfokú és középfokú nevelési-oktatási intézmények tantestületei jelölik, míg

b) pontja értelmében **nem pedagógus ülnökeit** az egyesületek – kivéve a pártokat -, a foglalkozásuk szerinti érdek-képviselői szervek, valamint őket a Be. 680.§ (5) bekezdés c) pontja szerinti munkakörben foglalkoztató vagy korábban foglalkoztató szervezetek jelölik.

2. Annak érdekében, hogy a jelölés lehetőségeiről az érdekeltek tudomást szerezzenek, javasoljuk, hogy az érintett települési önkormányzat polgármestere a jelölésre jogosult szervezeteket a helyben szokásos módon (hirdetmény, helyi fórumok, stb. útján) tájékoztassa a jelölés lehetőségéről, és lehetőleg írásban hívja fel a jelölésre.

3. A jelölésről szóló hirdetmény, értesítés tartalmazza, hogy

a) melyik bíróságra (járásbíróság, törvényszék) lehet jelölni;

b) ki állíthat jelöltet (Bjt. 213. § (2) bekezdés a-b) pontjai), és kit lehet jelölni (Bjt. 212. § (1) bekezdés és Be. 680. § (5) bekezdés)

c) a polgármesteri hivatalban, illetve az önkormányzat honlapján az ülnök jogaira és kötelezettségeire vonatkozó tájékoztató megismerhető;

- d) a jelöléshez csatolni kell az azt elfogadó nyilatkozatot, amelynek tartalmaznia kell a Bjt. 214. § (1) bekezdésében felsorolt adatokat.

A jelölt a jelölés elfogadását követően haladéktalanul, az ülnökké történő megválasztására jogosult képviselő-testület részére **a bírósági ülnökök részére kiállított hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal** igazolja azt, hogy a Bjt. 212. § (1) bekezdésében rögzített kizáró okok nem állnak fenn vele szemben.

A fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró bíróság nem pedagógus ülnökjelöltjének az ülnökké történő megválasztására jogosult képviselő-testület részére igazolnia kell a megválasztásához szükséges adatokat és tényeket. Amennyiben ezen igazolási kötelezettségét elmulasztja, ülnökké megválasztani nem lehet.

- e) a jelölést meddig és hova lehet bejelenteni.

A **c) pontban** említett tájékoztatás a **3. számú melléklet**.

A **d) ponthoz**: a bírósági ülnökké jelölés mintáját a **4. számú melléklet**, a jelölést elfogadó nyilatkozat mintáját az **5. számú melléklet** tartalmazza.

Az **e) ponthoz**: a jelölés bejelentése tartalmazza a jelölőre vonatkozó adatokat (jelölő szervezet neve, címe, képviselő neve), valamint a jelölő szervezet képviselőjének aláírását.

3. A jelöléseket, az elfogadó nyilatkozatokat a bíróság székhelye szerinti települési önkormányzat polgármesteréhez, illetőleg a megyei közgyűlés elnökéhez, a főpolgármesterhez, a nemzetiségi önkormányzat elnökéhez (Bjt. 215. § (1) bekezdés) kell eljuttatni, attól függően, hogy melyik bírósághoz történt a jelölés.

A Bjt. 214. § (5) bekezdése értelmében egy jelölt kizárólag egy bírósághoz választható meg ülnökké.

A megyei jogú város polgármesterének a város területéről kapott (akár a városi közgyűlés által tett) törvényszéki ülnöki jelölést nem szükséges továbbítani a megyei közgyűlés elnökéhez, mert a megyei városi közgyűlés is választ a törvényszékre ülnököt. Tekintettel azonban arra, hogy a Bjt. 215. § (1) bekezdése a jelölésre egységesen ad lehetőséget a törvényszékhez történő választásra, nincs akadálya annak, hogy a megyei közgyűlés elnöke és a megyei város polgármestere a jelölések előterjesztéséről megállapodjon (ha valamelyik testületnek a megválaszthatónál több, a másiknál pedig kevesebb jelöltet lehetne javasolni).

A megyei önkormányzat, illetve a megyei jogú város önkormányzata között a megválasztható ülnökök számának felosztása a **6. számú melléklet** szerint történik.

4. Ha a megválasztandó ülnökök számánál kevesebb jelölt van, a választásra kitűzött időtartamon belül újabb jelölésre és választásra van szükség.

II.

Az ülnök választása

A Bjt. 215. § (1) bekezdése szerint:

- a **járásbíróság ülnökeit** a bíróság székhelye szerint illetékes helyi önkormányzat, illetve települési nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete,
- a **törvényszék, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság ülnökeit** a megyei (fővárosi) illetve megyei jogú városi képviselő-testület és a területi nemzetiségi önkormányzatok képviselő-testületei,
- a **Budapest területén működő kerületi bíróságok** ülnökeit a bíróság illetékességi területe szerinti helyi önkormányzatok és települési nemzetiségi önkormányzatok képviselő-testületei választják meg,
- **olyan járásbíróság esetén, amelynek székhelye nem az illetékességi területén helyezkedik el, az ülnököket** az illetékességi terület szerinti megyei képviselő-testület és a területi nemzetiségi önkormányzatok képviselő-testületei

választják meg.

A megválasztandó ülnökök számát az Országos Bírósági Hivatal elnöke állapítja meg, erről a választó önkormányzatok polgármesterei, a főpolgármester és a megyei közgyűlések elnökei tájékoztatást kapnak.

- 1.) A választó testületi üléseket a köztársasági elnök döntésére figyelemmel **2018. április 5. és április 30. napja közé eső időtartamban** kell megtartani.
- 2.) Külön kell szavazni a fiatalkorúak büntető ügyeiben eljáró pedagógus ülnökökről.
- 3.) A megválasztott ülnökök névjegyzékét és a jelöltek elfogadó nyilatkozatait a polgármester, a főpolgármester, a közgyűlés elnöke haladéktalanul átadja a bíróság elnökének.
- 4.) Az ülnökök megbízólevelét az ülnököt megválasztó önkormányzat polgármestere, a főpolgármester, a közgyűlés elnöke, a nemzetiségi önkormányzat elnöke állítja ki. (A megbízólevél nyomtatványt - **a választó önkormányzatok kérésére** - az Országos Bírósági Hivatal közvetlenül meg fogja küldeni.)

Az ülnökök eskütételének megszervezéséről az illetékes bíróság elnöke gondoskodik. (Erre - a polgármesterrel, főpolgármesterrel, a közgyűlés elnökével való megállapodás alapján - sor kerülhet a megbízólevél átadásával egyidejűleg is.)

A bírósági ülnökök megválasztása érdekében a területileg illetékes bíróságok elnökei és a választó képviselő-testületek polgármesterei, a közgyűlések elnökei egymással együttműködve járjanak el az egyes feladatok megoldása során. Ugyancsak szoros együttműködésre van szükség a bírósági székhelyek települési önkormányzatának a polgármesterei és a bíróság illetékességi területéhez tartozó többi település polgármesterei között, illetőleg a közgyűlés elnöke és a települési önkormányzatok polgármesterei és a települési nemzetiségi önkormányzatok elnökei között. Célszerű, ha a közös teendőkről, tudnivalókról egy-egy körzetben közös megbeszélést tartanak, amire a helyi bíróság elnökét is meghívhatják.

Az ülnökválasztással kapcsolatban a következő telefonszámon és e-mail címen lehet érdeklődni: Országos Bírósági Hivatal Igazgatásszervezési Főosztály, dr. Cserni János főosztályvezető, 06-1-354-4281, igazgatas@obh.birosag.hu.

Budapest, 2018. február 22.

dr. Handó Tünde s.k.
elnök
OBH

3. számú melléklet

A bírósági ülnökök jogai és kötelezettségei

Az ülnökökre vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) és a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) tartalmazza.

Ülnöknek az a 30. évét betöltött magyar állampolgár választható meg, aki nem áll a cselekvőképességet érintő gondnokság, vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt, továbbá büntetlen előéletű és nem áll közügyektől eltiltás hatálya alatt sem.

Az ülnököknek az ítékezésben a hivatásos bírakkal azonos jogaik és kötelezettségeik vannak.

Az ülnökök a megbízatásuk időtartama alatt nem lehetnek tagjai pártnak és politikai tevékenységet sem folytathatnak (Bjt. 212. § (3) bek.) Az országgyűlési képviselői megbízatás, az önkormányzati képviselő-testületi tagság politikai tevékenységnek tekintendő. Nem politikai tevékenység a munkavállalói - szakmai, érdekvédelmi - szervezetben való részvétel.

Az ülnököt az igazságszolgáltatásban való részvételével összefüggő cselekménye tekintetében mentelmi jog illeti meg. A mentesség terjedelmére és az ülnök mentelmi jogának felfüggesztésére vonatkozó szabályokat a Bjt. 2. § (4) és (5) bekezdése tartalmazza.

A megválasztott ülnöknek bírói esküt kell tennie.

Az ülnököt a bíróság elnöke hívja be és osztja be az ítélező tanácsba. E tisztsége gyakorlásának idejére az ülnököt a Bjt. 221. § rendelkezései szerint távolléti díj, illetőleg tiszteletdíj illeti meg, amelyet a bíróságok költségvetésükből térítenek meg.

A Bjt. 221.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a munkaviszonyban, kormányzati szolgálati, állami szolgálati, közsolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyban, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél és a Magyar Honvédségnél szolgálati viszonyban, vagy foglalkoztatásra irányuló más jogviszonyban (szövetkezetenél munkaviszony jellegű jogviszonyban stb.) álló ülnököt ülnöki működésének időtartamára a távolléti díja illeti meg.

A (3) bekezdés alapján az (1) bekezdésben meghatározott jogviszonyokban nem álló, vagy az ülnöki működése idejére munkabérben (díjazásban) nem részesülő ülnököt

tiszteletdíj illeti meg. A tiszteletdíj mértéke az ülnök működésének minden napjára a bírói illetményalap (453.330 Ft) egy munkanapra eső összegének a 25 százaléka.

Az (5) bekezdés szerint az ülnök a hivatalos kiküldetésével járó költségeket a bírákra irányadó rendelkezések megfelelő alkalmazásával számolhatja el.

Joga az ülnöknek, hogy a behívásáról legalább egy hónappal korábban értesüljön, illetve, hogy kérésére, fontos okból a bíróság elnöke elhalaszthassa a működése megkezdésének időpontját.

Az ítélező tanácshoz beosztott ülnök joga, hogy a tárgyalandó ügyek tény- és joganyagát megismerhesse, arról őt az ítélező tanács elnöke tájékoztassa.

Az ítélet meghozatalát megelőző zárt tanácskozással kapcsolatos tanácskozási titok megőrzése az ülnök számára is kötelező. Ez vonatkozik a szolgálati, illetve az államtitokra is.

4. számú melléklet

Jelölő szervezet

neve:.....

címe:.....

képviselő neve:.....

Bírósági ülnökké jelölés

fiatalkorúak büntető ügyében eljáró bíróságra

A Bjt. 213. § (2) bekezdés alapján.....

..... (név, előző név)

..... sz. alatti lakost

..... bíróságra

..... ülnöknek jelölöm.

Dátum

.....
a jelölő szervezet képviselőjének aláírása ^x

bélyegzőlenyomata

5. számú melléklet

NYILATKOZAT
bírósági ülnökké jelölés elfogadásáról

..... (név, előző név).

..... (helység, ir.szám)

.....(utca) szám alatti lakos

fiatalkorúak büntető ügyében eljáró bíróságra ülnökké való jelölésemet
elfogadom.

A jelöléshez szükséges adatokat az alábbiakban közlöm:

Születési hely és idő:

Anyja neve:

Iskolai végzettsége:

Foglalkozása: Szakképzettsége:

Munkahelye neve és címe:

Egy hónapra járó távolléti díjának összege

Elérhetősége (telefon száma, e-mail):

Kijelentem, hogy az ülnökké válás törvényben (Bjt. 212. § (1) bek. és Be. 680. § (5) bek.) meghatározott feltételeivel rendelkezem.

A büntetlen előéletemet igazoló bírósági ülnökök részére kiállított hatósági bizonyítványt, valamint

a megválasztásomhoz szükséges adatokat és tényeket tartalmazó dokumentumokat (pedagógus, pszichológus diploma másolata, a Be. 680.§ (5) bek. c.) pontja szerinti munkáltatói igazolás) mellékelten csatolom. (Bjt. 214. § (2) bek.)

*Beleegyezem/Nem egyezem bele, hogy megválasztásomat az önkormányzat képviselő-testülete nyilvános ülésen tárgyalja.

Dátum:

.....

jelölt aláírása

** nem kívánt rész törlendő*